

# Tác phẩm *Đảng ta* của Chủ tịch Hồ Chí Minh - tài liệu quý giá trong sinh hoạt chi bộ hiện nay

PGS, TS. DOÃN THỊ CHÍN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: doanthichin68@gmail.com

Nhận ngày 27 tháng 2 năm 2023; chấp nhận đăng tháng 4 năm 2023.

**Tóm tắt:** Cách đây 74 năm, vào đầu năm 1949, với bút danh là Trần Thắng Lợi, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết tài liệu quan trọng với tựa đề là "Đảng ta" và ghi rõ "Tặng các đồng chí chi bộ". Thời gian càng lùi xa nhưng những chỉ dẫn, căn dặn của Người nêu trong tác phẩm còn vẹn nguyên giá trị, tính thời sự, mới mẻ đối với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Đặc biệt có giá trị trong sinh hoạt chi bộ góp phần để mỗi đảng viên nhận thức đúng, ra sức thực hành những chỉ dẫn thiết thực, cụ thể ấy trong sinh hoạt, tu dưỡng, rèn luyện tại tổ chức cơ sở Đảng hiện nay.

**Từ khóa:** Tác phẩm "Đảng ta"; Hồ Chí Minh; tài liệu; sinh hoạt chi bộ.

**Abstract:** 74 years ago, in early 1949, under the pseudonym Tran Thang Loi, President Ho Chi Minh wrote an important document titled "Our Party" and clearly stated "To my comrades". Time flies but his instructions written in the work are still valid, current, and new to building and rectifying the Party. It is especially valuable for the activities of the party units, contributing to each Party member's correct awareness and efforts to practice these practical and specific instructions in activities and training at the current Party grassroots organizations.

**Keywords:** "Our Party"; Ho Chi Minh; document; branch activities.

Là người sáng lập, rèn luyện Đảng ta, Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm tới công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng toàn diện từ tư tưởng, chính trị, đạo đức, tổ chức và cán bộ nhằm giúp cho Đảng ta ngày càng trong sạch, vững mạnh, "là đạo đức, là văn minh", xứng đáng là đội tiên phong, lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhân dân ta đi đến thắng lợi cuối cùng. Và, để có thể hoàn thành được sứ mệnh thiêng liêng, trọng trách cao cả, vẻ vang ấy, Đảng phải không ngừng chăm lo, nâng cao chất lượng đảng viên và chất lượng sinh hoạt Đảng của chi bộ ở cơ sở, coi đây là "nền móng" để nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng. Những yêu cầu này được Người nêu rõ và nhấn mạnh trong tác phẩm *Đảng ta* viết vào đầu năm 1949 với những chỉ dẫn, gợi mở sâu sắc, cụ thể, có giá trị thực tiễn, thiết thực đối với sinh hoạt chi bộ, đặc biệt có tính thời sự trong điều kiện hiện nay.

## 1. Vài nét về sự ra đời của tác phẩm

Năm 1949, trước tình trạng kết nạp đảng viên một cách ồ ạt, không đảm bảo quy định của tổ chức và tiêu chuẩn đảng viên (lúc này toàn Đảng mới chỉ có gần 5.000 đảng viên, sau 4-5 năm, số lượng đảng viên đã lên tới 700.000 người), Chủ tịch Hồ Chí Minh và Trung ương Đảng ra Chỉ thị tạm thời dừng kết nạp đảng viên, để chỉnh đốn lại Đảng, đảm bảo chất lượng công tác phát triển Đảng. Người trực tiếp đề ra kế hoạch, chương trình và nội dung huấn luyện, giáo dục lý luận ở các cấp bộ Đảng đối với từng lớp cán bộ, đảng viên. Lúc này, cuộc kháng chiến, kiến quốc đang ở giai đoạn quyết liệt, nếu chất lượng của tổ chức Đảng và đảng viên không được đảm bảo, sức chiến đấu của Đảng không được tăng cường sẽ ảnh hưởng lớn, làm suy giảm sức mạnh và gây bất lợi cho quyết tâm "kháng chiến tất thắng,

kiến quốc tất thành□ của toàn Đảng, toàn dân ta.

Tài liệu *Đảng ta* được Người viết vào đầu năm 1949, tại Việt Bắc, khi cả nước đang khẩn trương thực hiện nhiệm vụ □vừa kháng chiến, vừa kiến quốc□ trong tài liệu có ghi rõ □Tặng các đồng chí chi bộ□ với bút danh là □Trần Thắng Lợi□ và được đăng trong □Tập san Sinh hoạt nội bộ□ số 13, tháng 01/1949, được Ban Chấp hành tỉnh Đảng bộ Hà Đông xuất bản thành sách năm 1950. Đây là một tài liệu có giá trị thiết thực nhằm giáo dục, rèn luyện đảng viên với tinh thần phải thường xuyên tự phê bình và phê bình, phải xứng đáng và giữ vững danh hiệu đảng viên, làm tròn trách nhiệm trước Đảng, trước dân, chú trọng nâng cao chất lượng công tác tư tưởng của Đảng,... Tác phẩm được Người viết ngắn gọn với văn phong giản dị, trong sáng, đề cập trực tiếp tới vấn đề nhiệm vụ, chất lượng của đảng viên và công tác chi bộ. Cho đến nay, tác phẩm còn vẹn nguyên tính thời sự, có ý nghĩa quan trọng về mặt lý luận và thực tiễn đối với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

## 2. Nội dung chủ đạo của tác phẩm

Có thể thấy, xuyên suốt tác phẩm đó là tinh thần thẳng thắn, khiêm tốn và với trách nhiệm của người đứng đầu Đảng để quan sát, nhìn nhận, đánh giá, tổng kết lại toàn bộ quá trình lãnh đạo của Đảng kể từ khi thành lập cho đến thời điểm lúc bấy giờ. Đề từ đó, Người nghiêm khắc yêu cầu và khéo léo nhắc nhở đối với mỗi đảng viên và tổ chức đảng cần ý thức sâu sắc sứ mệnh thiêng liêng, cao quý nhưng cũng đầy khó khăn, gian khổ cần phải vượt qua để kiên định mục tiêu mà Đảng và Nhân dân ta đã lựa chọn. Có thể thấy, nội dung chủ đạo được Người đề cập trong tác phẩm được thể hiện ở ba nội dung lớn:

**Trước hết**, Hồ Chí Minh khẳng định thành tích đáng tự hào của Đảng ta, tuy □trẻ trung□ nhưng đã □lập được những công trạng rất to tát□ Từ đó, Người tổng kết và nhắc lại những mẫu chuyện về sự ra đời của Đảng, về những tấm gương đấu tranh oanh liệt của các thế hệ đảng viên đầu tiên, lòng trung thành với lý tưởng và đức hy sinh dũng cảm của thế hệ cách mạng tiền bối. Mặc dù Người khiêm tốn nói rằng, chỉ kể vài mẫu chuyện cho

đảng viên trong chi bộ nghe chứ không phải viết lịch sử Đảng nhưng những gì Người viết trong tác phẩm này thực sự là tài liệu quá giá trị, hàm chứa những tri thức quý báu về lịch sử Đảng mà mỗi đảng viên, nhất là những đảng viên trẻ phải học, phải biết. Đó là những tri thức lý luận phổ thông hết sức cần thiết, một tài liệu thường thức chính trị được Người khéo léo truyền đạt tới cán bộ, đảng viên.

Khi tác phẩm này ra đời, Đảng Cộng sản Việt Nam đã trải qua 19 năm lãnh đạo cách mạng, □nhưng suốt 19 năm ấy, năm nào cũng là một năm đấu tranh dũng cảm. Kinh qua bao nhiêu cơn sóng gió, bao nhiêu bước khó khăn, càng nhiều gian nan, Đảng ta càng nhiều rèn luyện, càng thêm vững chắc và rộng lớn<sup>(1)</sup>. Người nhấn mạnh: □Nhờ chính sách đúng, lãnh đạo chắc, kỷ luật nghiêm, nhờ tư tưởng thống nhất, mà Đảng ta và dân tộc ta đạt được những thắng lợi vẻ vang ngày nay<sup>(2)</sup>.

**Thứ hai**, Hồ Chí Minh nhắc nhở và cảnh tỉnh đến mỗi đảng viên trong toàn Đảng □tuyệt đối không được tự kiêu, tự đại□ Người chỉ ra những khuyết điểm và yêu cầu: □Mỗi đồng chí ta cần phải mạnh dạn và thành thật kiểm điểm mình, kiểm điểm đồng chí mình<sup>(3)</sup>. Và, theo Người những vấn đề cần kiểm điểm, tự phê bình và phê bình đó là những vấn đề rất cơ bản, toàn diện liên quan đến *tiêu chuẩn của người đảng viên* và cũng là *nội dung trong xây dựng Đảng* mà mỗi đảng viên và chi bộ cần làm ngay, đó là:

- Đã bỏ hết bệnh chủ quan, hẹp hòi chưa?
- Đã bỏ hết tự ý tiểu khí chưa?
- Đã luôn cố gắng học tập, luôn luôn cầu tiến bộ chưa?
- Đã thực hiện đoàn kết 100% chưa?
- Đã thật cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư chưa?
- Đã thật là người kiểu mẫu trong phong trào thi đua ái quốc chưa? Nếu chưa thì phải làm cho kỳ được<sup>(4)</sup>.

Những câu hỏi lớn được Người đặt ra trong tác phẩm, bao quát đầy đủ, toàn diện cả những nhắc nhở, cảnh tỉnh cũng như những yêu cầu để rèn luyện, tu dưỡng, phấn đấu và tự đánh giá về tư

tưởng, đạo đức, trách nhiệm, nghĩa vụ của mỗi đảng viên đối với sự nghiệp chung của Đảng và dân tộc. Đặc biệt, nổi bật trong đó là những lưu ý của Người về *đạo đức cách mạng*. Theo Người, đạo đức là *gốc*, là *nền tảng*, *căn bản* trong tư cách, nhân cách của mỗi đảng viên. Đảng viên có thực hiện cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư thì Đảng mới đạt tới *là đạo đức, là văn minh*, mới xứng đáng là một đảng cách mạng và chân chính. Hiện nay, những câu hỏi được Người nêu ra vẫn đang là những vấn đề hết sức bức xúc, cấp bách mà cũng rất cơ bản, lâu dài, cần thực hiện đối với các đảng viên, mỗi chi bộ và trong toàn Đảng. Có như vậy, Đảng mới thực sự trở thành *kiểu mẫu*, thực sự trong sạch, vững mạnh, xứng với kỳ vọng mà nhân dân tin tưởng, giao phó.

**Thứ ba**, từ việc nhắc lại những nội dung quan trọng liên quan đến Đảng ta ở trên, Hồ Chí Minh đi đến khẳng định *sứ mệnh của Đảng ta* là rất to và vô cùng thiêng liêng, cao đẹp, gắn với những công việc hệ trọng của dân tộc, của nhân dân. Từ đó, Người chỉ rõ yêu cầu: *Đảng đòi hỏi chúng ta phải làm tròn nhiệm vụ của đảng viên*<sup>(5)</sup>. Bởi lẽ, *Không có vinh dự nào to bằng cái vinh hạnh được làm đảng viên của Đảng Cộng sản*<sup>(6)</sup>. Chính bởi vì thế cho nên, *bất kỳ ở hoàn cảnh nào, làm công việc gì, chúng ta cũng phải kiên quyết làm cho xứng đáng với vinh hạnh ấy*<sup>(7)</sup>. Và, từ ý thức tự thân của mỗi đảng viên trong tự tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu, một lòng, một dạ vì nước, vì dân thì ắt *dân tộc giải phóng nhất định thành công, thế giới cách mạng nhất định thành công*<sup>(8)</sup>, công cuộc kháng chiến, kiến quốc của Nhân dân ta nhất định sẽ đi đến thắng lợi cuối cùng.

### 3. Giá trị của tác phẩm trong sinh hoạt chi bộ đảng hiện nay

Những tổng kết và yêu cầu được Hồ Chí Minh nêu ra trong tác phẩm *Đảng ta* có giá trị và ý nghĩa cảnh tỉnh, thúc đẩy mỗi đảng viên tu dưỡng, rèn luyện, hành động sao cho xứng đáng với Đảng, với nhân dân, với sứ mệnh thiêng liêng, cao quý mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn. Từ đó, mỗi đảng viên trong toàn Đảng

vững tin, kiên định, tiếp tục kế tục sự nghiệp cách mạng *to lớn*, *vĩ vang* của lớp lớp các thế hệ đảng viên, cha, ông đi trước đã dày công tạo dựng và bảo vệ, gìn giữ.

Đặc biệt trong bối cảnh mới hiện nay, khi mà *chất lượng, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của một số tổ chức cơ sở đảng còn hạn chế; chậm đổi mới phương thức lãnh đạo; chưa kịp thời sửa đổi, bổ sung quy chế làm việc; thực hiện chưa nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ; chất lượng sinh hoạt chi bộ, đảng bộ cơ sở, sinh hoạt cấp ủy, tinh thần tự phê bình và phê bình, công tác đánh giá, xếp loại còn hạn chế; chưa thể hiện rõ vai trò lãnh đạo của Đảng trong giải quyết những khó khăn, bức xúc của nhân dân ở cơ sở. Một số cấp ủy cơ sở chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu; chưa chủ động, kịp thời kiểm tra tổ chức đảng, đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm; mất sức chiến đấu, dễ xảy ra tiêu cực, tham nhũng, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật, giảm niềm tin của nhân dân với Đảng*<sup>(9)</sup>.

Thiết nghĩ, để tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng và từng đảng viên, từng chi bộ, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ đảng viên, phát huy tốt vai trò lãnh đạo của Đảng ở cơ sở, góp phần xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, có năng lực, phẩm chất, uy tín, tăng cường và củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ, hơn lúc nào hết cần đưa tác phẩm *Đảng ta* vào học tập, thảo luận học tập, thảo luận nghiêm túc trong các buổi sinh hoạt chi bộ, từ đó mỗi cấp ủy đảng, cán bộ, đảng viên nhận thức đầy đủ, thấu triệt sâu sắc, tự giác vận dụng và thực hành những chỉ dẫn của Người bằng những việc làm cụ thể, thường xuyên, thiết thực, gắn với chức trách, nhiệm vụ được giao của tổ chức và cá nhân mình.

*Từ những nội dung được Người nêu ra trong tác phẩm, có thể thấy rõ những giá trị gợi mở trong sinh hoạt Chi bộ Đảng hiện nay cần quán triệt và vận dụng như sau:*

**Một là**, như Bác đã khẳng định, đây là tài liệu sinh hoạt chi bộ bổ ích, có giá trị thiết thực, cảnh tỉnh đảng viên trong sinh hoạt và thực hiện đối với tự mình, với người và với việc. Đó là: tuyệt đối không được tự kiêu, tự đại. Mỗi đảng viên cần phải mạnh dạn và thành thật kiểm điểm mình, kiểm điểm đồng chí mình một cách toàn diện để gạt bỏ bệnh chủ quan, hẹp hòi chưa; bỏ hết tư ý tiểu khí. Chỉ luôn cố gắng học tập, luôn luôn cầu tiến bộ. Đoàn kết chân thành, thật sự thực hiện đoàn kết 100% và thật cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Không ngừng phấn đấu tu dưỡng, rèn luyện để trở thành người kiêu mẫu trong phong trào thi đua ái quốc mà trước hết là từ cơ sở, chi bộ. Những chỉ dẫn này hôm nay, trong sinh hoạt của tổ chức Đảng ở mỗi Chi bộ còn vẹn nguyên tính thời sự, còn nhiều điều hết sức mới mẻ cần phải *nghiêm túc thực hành cho kỳ được* trong thực tế, tránh nói hay làm dở, nói một đằng làm một nẻo, hô hào khẩu hiệu.

**Hai là**, qua nghiên cứu, thấu triệt những nội dung trong tác phẩm, mỗi cán bộ, đảng viên cần nhận thức thật đầy đủ, rõ ràng về vai trò của chi bộ cơ sở Đảng là hạt nhân lãnh đạo của Đảng, là nền móng của Đảng, đồng thời Chi bộ là gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng. Chi bộ tốt thì mọi chính sách của Đảng đều được thi hành tốt, mọi công việc đều tiến bộ không ngừng<sup>(10)</sup>, do đó, theo Người cần phải ra sức củng cố các chi bộ, để tất cả các chi bộ trở nên thật sự là hạt nhân lãnh đạo của Đảng ở mọi bộ, mọi ngành, mọi nghề, mọi nơi<sup>(11)</sup>. Bên cạnh đó, theo Người, chi bộ còn có vai trò cực kỳ quan trọng là sợi dây chuyền để liên hệ Đảng với quần chúng, là nơi trực tiếp giáo dục, rèn luyện đảng viên, đồng thời cũng là nơi giám sát đảng viên; là cầu nối giữa Đảng với nhân dân, v.v. Nhận thức rõ vai trò quan trọng đó để vận dụng và thực hành, tuân thủ cho đúng với tinh thần mà Người đã yêu cầu. Có như thế thì Đảng mới thật mạnh mẽ, trong sạch, sáng suốt, thống nhất<sup>(12)</sup>.

**Ba là**, từ những nội dung trong tác phẩm, mỗi cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng cần xác định rõ ý thức, trách nhiệm, bổn phận của mình trước

Đảng, trước Nhân dân và với tổ chức Đảng, cơ quan, đơn vị, tự giác tu dưỡng, rèn luyện và quyết tâm thực hành những nội dung ấy một cách nghiêm túc, thường xuyên, liên tục gắn với việc phát huy trách nhiệm nêu gương, tiên phong gương mẫu với tinh thần đảng viên đi trước, làng nước theo sau trong sinh hoạt, học tập và công tác. Và, hơn lúc nào hết Phải thật sự mở rộng dân chủ trong cơ quan. Phải luôn luôn dùng cách thật thà tự phê bình và thẳng thắn phê bình, nhất là phê bình từ dưới lên. Phải kiên quyết chống cái thói cả vú lấp miệng em ngăn cản quần chúng phê bình. Một đảng viên ở địa vị càng cao, thì càng phải giữ đúng kỷ luật của Đảng, càng phải làm gương dân chủ<sup>(13)</sup>.

Hiện nay, trước yêu cầu, nhiệm vụ mới của cách mạng, Đảng ta đang tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh làm cho di sản của Người ngày càng thấm sâu, lan toả tới mỗi cán bộ, đảng viên, từng chi bộ trong toàn Đảng, từ đó góp phần tích cực đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, những biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hoá trong nội bộ, tích cực xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Và, hơn lúc nào hết những nội dung định hướng trong tác phẩm *Đảng ta* của Chủ tịch Hồ Chí Minh lại càng tỏ rõ ý nghĩa, giá trị, tầm quan trọng đối với mỗi đảng viên, từng chi bộ và toàn Đảng trong điều kiện mới. Nghiên cứu, thực hành những nội dung định hướng của Bác vào trong thực tiễn sinh hoạt, công tác sẽ giúp cho mỗi đảng viên định vị đúng bổn phận, trách nhiệm với niềm tin, lẽ sống cho xứng đáng với sự tin nhiệm, tin cậy của Đảng và Nhân dân ta đã giao phó./.

(1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.6, tr.5, 5-6, 6, 6, 6, 6, 6, 6.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), Nghị quyết Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức.

(10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.14, tr.193.

(11) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.13, tr.30.

(12), (13) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.8, tr.274, 454.